

MIEJSCA PAMIĘCI

Radomsko - Wystawa stała w zabytkowym budynku Aresztu:

c. Życie w okupowanym mieście

wystawa stała

W OKUPOWANYM RADOWSKU

IN NAZI OCCUPIED RADOWSKO
permanent exhibition

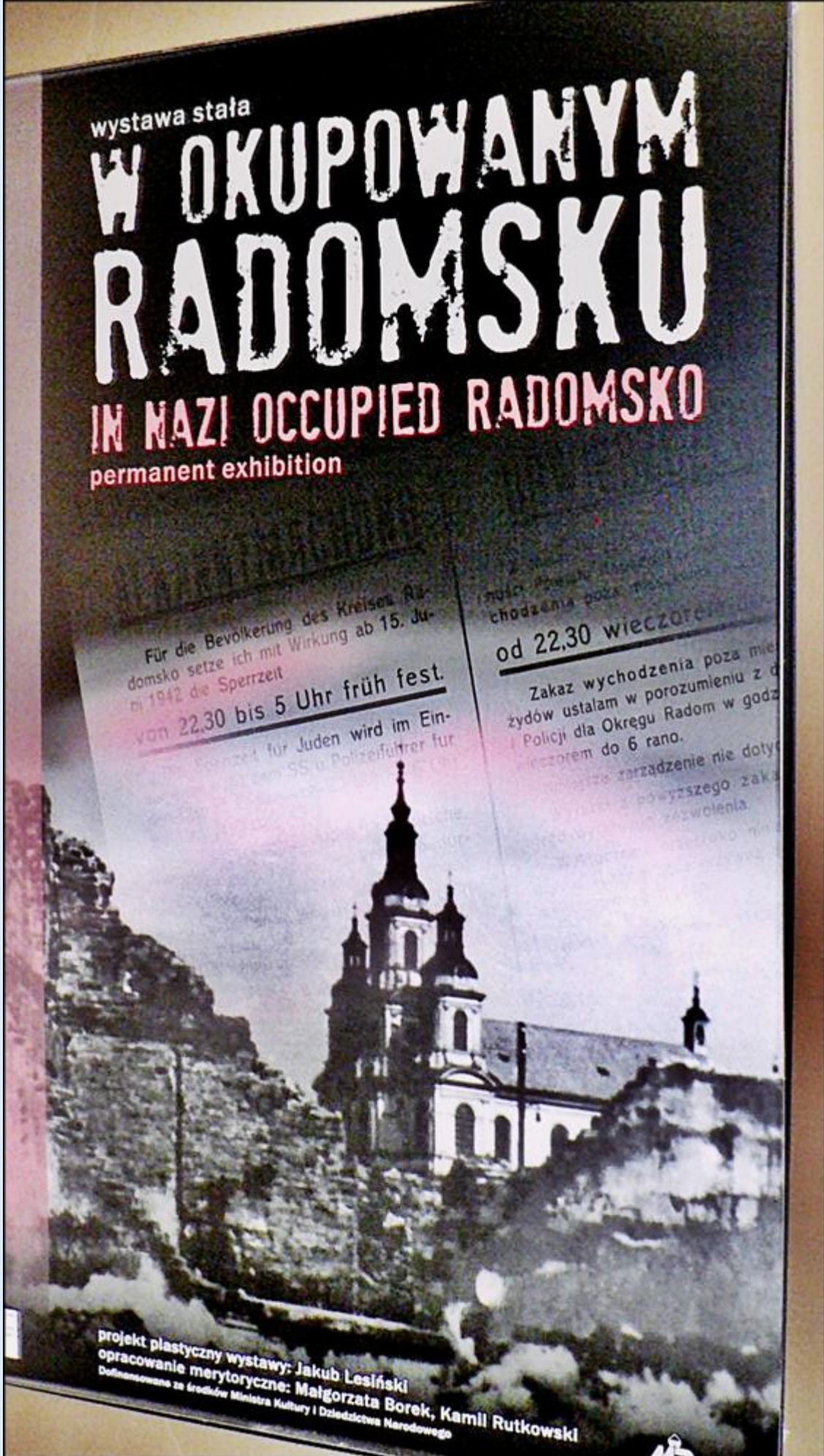
Für die Bevölkerung des Kreises Radomsko setze ich mit Wirkung ab 15. Juni 1942 die Sperrzeit von 22,30 bis 5 Uhr früh fest.

Sperrzeit für Juden wird im Einverständnis mit dem SS- und Polizeiführer für

chodzenia poza miasto
od 22,30 wieczorem

Zakaz wychodzenia poza miasto dla Żydów ustalony w porozumieniu z dystryktem Policji dla Okręgu Radom w godzinach wieczornych do 6 rano.

Żydzi nie mogą być zwolnieni z tego zakazu bez specjalnego zezwolenia.

projekt plastyczny wystawy: Jakub Lesiński
opracowanie merytoryczne: Małgorzata Borek, Kamil Rutkowski
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

OGŁOSZENIE

Podaję do wiadomości wszystkich mieszkańców miasta, a w szczególności rzeźników, że od dnia 12 września 1939 r. ubój zwierząt rzeźnych będzie odbywać się wyłącznie w rzeźni miejskiej m. Radomska.

Oplaty od uboju w wysokości dotychczas obowiązujących należy wpłacać do kasy w rzeźni miejskiej w godzinach od 8-ej rano do 15-ej (3-ej po południu).

Do niniejszego zarządzenia należy się bezwzględnie ściśle stosować bowiem znalezione mięso bez oznakowania stemplami rzeźni miejskiej będzie konfiskowane, a winni niestosowania się będą pociągani do surowej odpowiedzialności.

Burmistrz m. Radomska.

L. Kwaśniewski

Radomsko, dnia 12 września 1939 r.

Bekanntgebung Obwieszczenie

Es wird bekannt gegeben, dass jeden Donnerstag Jahrmarkt und jeden Sonnabend Markt stattfindet.

Podaję do ogólnej wiadomości, że każdego czwartku odbywać się będą jarmarki i każdej soboty targi. Marktgebühren verpflichten v. 9.X. 1939 für Tieraufbringung auf dem Marktplatz.

Oplaty za wjazd na targowisko obowiązują od 9.X. 1939 r.

von Kühen, Stieren, Ochsen u. Pferden — RM. 0,50 — Zł. 1,—
od krów, buhaj, wołów i koni

von Färsen, jungen Stieren, Fohlen od jalewek, byczków, źrebiąt — . 0,25 — . 0,50

von Kalbern od cieląt — . 0,25 — . 0,50

von Mastschweinen od trzody chlewnej — tuczków — . 0,50 — . 1,—

von Zuchtschweinen od trzody chlewnej — hodowlanej — . 0,25 — . 0,50

von Ferkeln od prosiąt — . 0,15 — . 0,30

von Geflügel od drobiu, od sztuk — . 0,05 — . 0,10

Gebühren für Marktplätze lt. Bekanntmachung vom 13. Oktober 1939
Oplaty placowe wg. ogłoszenia z dnia 13 października 1939 r.

Der Stadtkommissar
ROTTER

DER BÜRGERMEISTER
von Radomsko.

BEKANNTMACHUNG

Die vollständige Übersetzung des Herrn Kreisauptmanns gebe ich bekannt:
Bürgermeister L. Kwaśniewski

Bei der bisherigen Witterung muss in nächster Zeit mit einer Häufung der ansteckenden Krankheiten gerechnet werden. Ich erlaube daher für die in Radomsko ansässigen Polen folgende Vorkehrungsmaßnahmen an:

1. Städtische Polen haben bis zum 15. 4. 1940 einschliesslich ihre Wohnungen selbst insoweit sowie die zu ihren Wohnungen gehörenden Höfe und Wehungen einer eingehenden Säuberung zu unterziehen. Die Säuberung ist der Möglichkeit mit Lysol durchzuführen. Hand in Hand mit der Reinigung der Wehungen hat eine Reinigung der Estrassen zu erfolgen. Der vollständige Schutz und Schutz der Schuttbladeplätze zu befördern. Dieser befindet sich in Kowalewicz auf der Chaussee nach Dobryzycze, etwa 500 m hinter der Städtischen Ziegel. Der Schuttbladeplatz ist als solcher durch ein Feld bewahrt gemacht.

Die Durchführung dieser Anordnung wird von der Polizei und dem Selbstschutz überwacht werden.

2. Zur Verhütung ansteckender Krankheiten ist penible Sauberkeit eines jeden geboten. Von Ungeziefer befallene Polen sind sofort durch die zuständigen polnischen Ärzte festzustellen und der hier bestehenden Entschärfungsanstalt anzuführen. Für die Durchführung der Entschärfung r. Polen stellt der Bürgermeister in Radomsko eine entsprechende Anzahl polnischer Ärzte und Friseur. Die Erweisung der Ärzte und Friseur in ihre Aufgaben muss. Die Entschärfungsgebühr beträgt pro Person 1.— Zł. Die Zahlung hat täglich zu erfolgen. Um Hand in Hand mit der Entschärfung der von Ungeziefer befallenen Polen eine Entschärfung der Betten und Kleiderwäsche sowie der Polstermöbel zu bewerkstelligen, wird ein fahrbarer Desinfektionswagen dem Bürgermeister in Stellung gestellt. Die Auswahl der täglich zu entlassenden Polen wird der Bürgermeister nach vorheriger Rücksprache mit dem kommissarischen Kreisarzt.

3. Jeder Fall von Fleck- oder Bauchtyphus-Verdacht ist dem kommissarischen Kreisarzt zu melden.

4. Diese Anordnung gilt in gleicher Weise für die etwa noch nach Radomsko ankommenden Polen.

5. Jeder Verstoß gegen diese Anordnung wird mit einer Ordnungsgeld bis zu 5000.— Zł. bestraft.

Der Bürgermeister ist berechtigt für die vorliegende Bekanntmachung eine Übersetzung in die polnische Originalfassung sowie für die ordnungsgemäße Durchführung der vollständigen Massnahmen verantwortlich.

Der Kreisauptmann
(DRIESEN)

BURMISTRZ
m. Radomska.

OGŁOSZENIE

Następujące rozporządzenie Pana Starosty podaję do ogólnej wiadomości

Burmistrz (L. Kwaśniewski)

Przy obecnej pogodzie należy się liczyć w najbliższym czasie z zarzłkami chorobami.

Dla oszczędności przebieg w Radomsku Polaków zarządzam co następuje:

1. Wszyscy Polacy do 15. 4. 1940 włącznie mają podjąć gruntowne czyszczenie mieszkania wraz z meblami, jak również podwórza i zabudowania. Czyszczenie mieszkań należy przeprowadzić o ile możliwe lysolem. Jednocześnie z czyszczeniem mieszkań należy oczyścić ulice. Wszelkie odpady należy odwieźć do miejsca na ten cel przeznaczonego, które znajduje się na Kowalewcu przy drodze Dobryzyckiej jakież 500 m. za Cegielską Miejską. Miejsce to należy oznaczyć tablicą.

Przeprowadzenie niniejszego zarządzenia kontrolowane będzie przez polną i Selbstschutz.

2. Dla zapobieżenia zarzłwym chorobom zaleca się jaknajwcześniej czyszczyć osobistą. Osoby które posiadają insekty (wazy) będą rejestrowane przez lekarzy polskich i oddane do szpitalu dezynfekcyjnego. Burmistrz w Radomsku wyszary lekarzy i fryzjerów polskich do tego szpitalu. Lekarze ci i fryzjerzy będą poinformowani przez komisarycznego lekarza powiatowego o swych czynnościach. Oplata za dezynfekcję wynosi 1 Zł. od osoby. Oplata należy uskutecznić do Kasy Miejskiej. Do Burmistrza należy dobrać nad właściwym pobieraniem opłat. Jednocześnie z dezynfekcją osobistą przeprowadzona zostanie dezynfekcja podłogi, bielizny, ubrania oraz futer. W tym celu uruchomiony zostanie wód dezynfekcyjny do szpitalu dezynfekcyjnego należy do burmistrza, który porozumiewa się najprędzej z komisarycznym lekarzem powiatowym.

3. Każdy wypadek podejrzenia tyfusu plamistego lub brzusznego należy zgłosić lekarzowi komisarycznemu.

4. Zarządzenie to odnosi się także do polebów przybywających do Radomska.

5. Wykazanie przebiegu niniejszego zarządzenia karane będą grzywną do 5000 Zł.

6. Burmistrz jest osobliwie odpowiedzialny za natychmiastowe opublikowanie niniejszego ogłoszenia polniskimi i niemieckimi, jak również za należyte przeprowadzenie odpowiednich środków.

3190000

(DRIESEN)

BEKANTMACHUNG	OBWIESZCZENIE
Es wird hiermit angeordnet, dass bei Eintritt der Dunkelheit NICHTDEUTSCHE Strassen und andere öffentliche Verkehrsflächen nur betreten dürfen, wenn sie im Besitze besonderer von mir ausgestellter Ausweise sind.	Zarządza się niniejszem, że z zapadnięciem ciemności nikomu z LUDNOŚCI NIE NIEMIECKIEJ nie wolno przebywać na ulicach i innych miejscach ruchu publicznego, o ile nie jest w posiadaniu specjalnego dowodu, wystawionego przez mój urząd.
Auch Deutsche sollen im Interesse ihrer eigenen Sicherheit bei Dunkelheit nur bei vorliegenden wichtigen Gründen auf den Strassen sein.	Również Niemcy w interesie własnego bezpieczeństwa powinni nocą przebywać na ulicach tylko z ważnych powodów.
Radomsko, den 25. VI. 1941.	Radomsko, dnia 25. VI. 1941 r.
Der Kreishauptmann als örtlicher Luftschutzleiter <i>gez. Driessen</i>	Starosta Powiatowy iako miejscowy kierownik służby porządkowej <i>podp. Driessen</i>

LISTA ZABITYCH

miłośników m. Radomska podczas działań wojennych w dniach 1 i 2 września 1939 r.

Lp.	IMIĘ I NAZWISKO	Data urodz.	Miejsce zamiesz.	Imiona rodziców
1	Bronisław Stawczyk	26.XI.1933	P.O.W. 1	Stefan i Kazimiera
2	Teofil Stefan Majewski	30.VII.1921	Bugał 14	Stanisław i Antonina
3	Józef Majewski	18.X.1923	"	Wojciech i Florent.
4	Kunegunda Feliksa John	3.V.1902	Milacski 49	Gustaw i Kunegunda
5	Lucja John	11.II.1906	"	"
6	Maria John	"	"	Bolesław i Władysł.
7	Jan Błaszczak	2.III.1908	Skorupki 29	Stanisław i Agnieszka
8	Stefan Jonkowski	8.IV.1908	Bogwieszowy	Adam i Stanisława
9	Stefania Nowaraka	2.IX.1929	Kilińskiego 15	Józef i Helena
10	Ignacy Molecki	24.VII.1887	Brzeźnicka 81	Wojciech i Małgorzata
11	Józef Łyski	29.II.1876	Batoro 2	Roch i Anna
12	Roman Sykula	29.II.1876	Skorupki 17	Kazimierz i Bronisl.
13	Stanisława Marzalek	1.I.1904	Rolna 41	Karol i Stanisława
14	Jan Napomucen Marzalek	6.V.1888	"	Paweł i Apolonia
15	Wacenty Zduński	21.V.1921	Wilsona 21	Marcin i Katarzyna
16	Edward Rybak	15.II.1894	Brzeźnicka 14	Jacenty i Józefa
17	Marianna Golwa	5.X.1880	Stara Droga 4	Władysław i Anno
18	Maria Czarniowska	6.IV.1918	Milacski 31	Stanisław i Józefa
19	Genowefa Paulina Waldan	31.VII.1859	Sienkiewicza 70	Józef i Katarzyna
20	Józef Waldan	29.III.1903	"	Jan i Feliksa
21	Zygmunt Miller	18.III.1907	Bartodzieje	Antoni i Ludwika
22	Julian Ring	5.IV.1909	Rolna 37	Antoni i Władysława
23	Leonard Turak	1864	Sienkiewicza 24	Józef i Marianna
24	Antoni Lisowski	21.III.1894	Bartodzieje	Piotr i Aniela
25	Józef Nareszak	27.X.1874	"	Piotr i Franciszka
26	Józef Bartnik	2.XII.1910	"	Marcin i Katarzyna
27	Adam Skollik	1904	Kietlin	Antoni i Tekla
28	Wanda Barbara Sawicka	20.XI.1899	P.O.W. 28	"
		17.V.1922		

EIN UND VERKAUFGGENOSSENSCHAFT

In RADOMSKO, Reymontastr. 12

N i m m t die Bestellungen für verschiedene Kunstdünger an, und zwar: Stickstoff, Phosphor, Kalium und Kalkdünger.
E r b i t t e t um frühzeitige Aufträge für vorrätige landwirtschaftliche Maschinenteile.

K a u f f Feldsamen, Grassamen und C...

N i r

W podziemiach naszych roz-
 parzaliśmy wódy, to kto całym wy-
 szano zapomag! podaje salony do-
 na, podlega temu niezłomne uciążenie
 na tym nie brzozy od lat 3. Pomoc-
 nik bardzo jest tak samo jak sprawa.

prosz. mieszkańców Radomska
 płaci bierze. A jest data
 takich domów, gdzie zaledwie
 lekarz nieczno czyni miesz-
 ko z dużym zażegnaniem. Oc-
 podzieli wojenne i obecnie
 gospodarstwo nie przysięgają

OGŁOSZENIE

Dotyczy: Ćwiczeń obrony przeciwlotniczej.

W najbliższym czasie prawdopodobnie w mieście i powiecie Radomsko przeprowadzone będą ćwiczenia obrony przeciwlotniczej, a mianowicie: „Alarm lotniczy”, „Odwołanie alarmu” oraz „Zaciemnienie”.

Przy „Alarmie lotniczym” i „Odwołaniu alarmu” należy zwrócić uwagę na rzeczy następujące:

ALARM LOTNICZY

a) Alarm lotniczy w mieście Radomsku ogłoszony będzie przez syrenę alarmową oraz głośnik przy budynku Zarządu Miejskiego, a mianowicie przez sygnał szybko przerywany.

Wszyscy uczestnicy ruchu publicznego z chwilą rozpoczęcia alarmu opróżnią ulice i o ile możliwości udać się do najbliższego publicznego schronu (rowu przeciwlotniczego), w innym wypadku do najbliższego domu. Nikomu nie wolno przebywać poza domem lub stać przy oknie.

b) Pojazdy wszelkiego rodzaju natychmiast muszą się zatrzymać i przystanąć jaknajbliżej chodnika po prawej stronie jezdni. Skrzyżowania ulic, wjazdy, hydranty, studnie i inne źródła wody muszą być dostępne. Kierowcy i pasażerowie udadzą się do najbliższego publicznego schronu lub domu.

ODWOŁANIE ALARMU

a) Odwołanie alarmu ogłoszone będzie akustycznie przez przeciągi głośny syreny i głośnika.

b) Ruch publiczny podjęty być może w pełni, o ile z powodu szczególnych warunków policja miejscowa nie wyda innych zarządzeń.

c) Zarządzeń organów kontrolnych, szczególnie kierowników blokowych i domowych słuchać należy bezwarunkowo.

Radomsko, dnia 6-go czerwca 1941 r.

STAROSTA POWIATOWY
Jako miejscowy kierownik obrony przeciwlotniczej
podp. Driessen

GAZETA

RADOMSKOWSKA

Amliches Verkündungsblatt

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milim. przed nakresem 50 gr. — W tablicy i nadesłane 40 gr. za nakresem 30 gr. — Drobne po 10 gr. za wiersz. Ogłoszenia tabelaryczne, listonosze i t.p. o 15 gr. drożej.

Cena prenumeraty na miesiąc listopad 1939 r.
Adres Redakcji i Administracji: RADOMSKO, UL. REYMONTA 40.
Kilkoletnie prenumeraty interesatorów prosimy o p. 9-11 i ul. 2. 6 apartamenty i t.p.

Der Handel geht einen neuen, besseren Weg!

Komisarz miasta ROTTER

Handel wkracza na nowe, lepsze tory!

Utworzenie Spółdzielni Handlowej. — Wytypowanie handlu żydowskiego. — Regulacja zaopatrzenia w artykuły pierwszej potrzeby. — Stańcie się uczciwymi i porządnymi kupcami!

Z dniem 27 listopada 1939 utworzona nowa Spółdzielnia Handlowa swoje podwoje! Należy się spodziewać, że Spółdzielnia ta wywrze na rozwój handlu w naszym mieście jak i w powiecie jednoznaczniejszy wpływ.

Poniżej chcę omówić zadanie tej Spółdzielni, jej organizację oraz wpływ dodatni i jej zadanie gospodarcze.

Zadaniem Spółdzielni jest wprowadzenie w dziedzinie handlu nowych metod i zdrowych zasad i w kierunku zaopatrzenia kupców w artykuły pierwszej potrzeby. Spółdzielnia przeprowadzi zupełnego odciążenia handlu. Opierając się na Spółdzielnię, wszyscy mieszkańcy naszego miasta i powiatu otrzymają artykuły pierwszej potrzeby w pierwszym rzędzie Spółdzielni.

Nachrichten und Berichte in deutscher Sprache auf der dritten Seite

Pracownicy spraczą zaopatrzenia ludności w środki spożywcze, w szczególności w towary kolonialne, jak również towary tekstylne i skórzane. Poza tym otrzyma Spółdzielnia zastępstwo wszystkich manufaktur państwowych dla miasta i powiatu.

Powinno wyszczególnienie w zaopatrzeniu dowodzi znaczenia i ważności tej nowej placówki. Zaopatrzenie ludności w środki żywności, towary tekstylne i skórzane, nie będzie się odbywać przez ciemnych goszczycarzy i inny tego rodzaju element, lecz przez Spółdzielnię, która cieszy się poparciem władz i to ważne zadanie — zrealizować będzie w uczciwy, kłopotliwy sposób.

Jest to konieczne, gdyż przez wyłączenie zbyt wielu pośredników, zwykłe nie-uczciwych, posiadających bynajmniej tylko konsumpcyjny charakter, przyniesie nam korzyść. Z tymi posiadają specjalny talent poddawania całego handlu pod dyktando i w ten sposób wstawiają swoim współwzruszającym udziałem w wyścigu, aby w końcu przez dostarczenie odpowiednio taniego towaru, odnieść do historii oszukiwać. Przez

Odnosząc organizację tej Spółdzielni należy zauważyć co następuje:

Członkiem Spółdzielni, a więc członkiem, może być tylko kupiec artykułów, o nieposiadanej opinii. Zarządzenie to jest zupełnie zrozumiałe i każdy, kto troszczył się o świat spojrzenia, przynajmniej, że żył w rzeczywistości swojej rasy szczególnie w dziedzinie handlu popuszczal! Ogli!

Umożliżonym w tej samej gazecie rozporządzeniem zarządzeniem. Do tym właścicielem sklepów, którzy stosunku swego członkostwa do Spółdzielni Handlowej do dnia 5 grudnia nie uregulowali, w przyszłości nie wolno handlu uprawiać. Sklepy, względnie stragany, które do tego terminu nie stały się członkami, zostaną zamknięte. Zarządzenie to jest dlatego konieczne, gdyż po pierwsze stwierdzić można więcej niż powołaną przez różne gatunki handlu nad innymi, a po drugie dlatego, że i niektórzy kupcy polscy, według wszelkich danych, przez zbyt silne i długotrwałe stosunki handlowe z żydami, częściowo sami przejęli ich metody i sposób bycia. Sklepy tego rodzaju nadal prowadzone nie będą, gdyż tylko uczciwi i solidni ludzie mogą się stać członkami w mieście będącej Spółdzielni. Specjalny znak, który wydany będzie członkom tej Spółdzielni, musi w przyszłości być rejestracją, że w sklepie tym bywa się zadowolonym uczciwie i solidnie.

Kto więc pokładane w nim za-

ufanie przez nieuczciwe konszachtańskie i t.p. zawładnięcie, nie może spotykać się innego traktowania jak element żydowski, który obecnie został z handlu zupełnie wykluczony. Przede wszystkim dotyczy to dotrzymywania wyznaczonych cen najwyższych. Odpowiednio godne zachowanie i utrzymywanie lokalu w porządku i czystości jest zupełnie zrozumiałym warunkiem. Organizacja tej Spółdzielni jako taka, spoczywa w rękach niemieckiego dyrektora, który z wrodzoną dokładnością, powierzone mu zadanie przeprowadzi.

Korzyści, jakie wypływają z nowo utworzonej Spółdzielni nie dotyczą się jeszcze w całej swojej rozciągłości przewidzieć. Obejmować one będą nie tylko dziedzinę handlu, lecz i życie gospodarcze oraz pozostałe dziedziny tegoż Ograniczenia sklepów poszczególnych branż oraz wybór członków doprowadzi do tego, że w przyszłości tylko zdolny i produktywny kłusiec będzie miał prawo bytu. Sklepy, które można by raczej nazwać śmieciowymi sklepami, naturalnie znikną. Przede wszystkim jednak następstwem rozumnego i odpowiedniego podzielenia zaopatrzenia w środki żywności, pokazują się w zupełnie niewątpliwym świetle. Nie to jest jednak decydujące, że konsument otrzyma potrzebne przez siebie artykuły pierwszej potrzeby, lecz przede wszystkim fakt, że może się on zwrócić do kupca z dużą dozą zaufania.

Jeżeli więc społeczeństwo wie, że minimum potrzebowanych przez siebie, wyżej wymienionych artykułów otrzymać może w odpowiednio uregulowany sposób, musi samo być zainteresowane, aby handel pokątny, nielegalne gromadzenie zapasów i paskarstwo wreszcie ostatecznie ustało. Ci natomiast, którzy ciemny przemysł uprawiają, poznają wkrótce, że dla ich wątpliwych ofert niema już amatorów. Ponadto jest rzeczą zrozumiałą, że ostateczne wyniki powołanej do życia placówki wtedy zostaną pogłębione jeżeli wszyscy będą współpracować.

Już tylko na podstawie niniejszego zarządzenia społeczeństwo będzie mogło oszacować, że w tym tak trudnym czasie niemieckiego zarządu, dla prawdziwych potrzeb państwa więcej się robi, niż pod dawniejszym polskim, samowolnym panowaniem. Kto nie było w stanie żydowskich zbrodniarzy z najważniejszych gałęzi życia publicznego wykluczyć i wskazać im gdzie ich miejsce. Ten sam rząd nie czynił nic w kierunku zabrania ciemnym elementom ich machinacji i właściwie zrobić tego nie mogli, przez przyjmowanie łapówek nie do tego zdolny. Jeżeli więc kolwiek ma powód cieszyć się z wstąpienia tej Spółdzielni i jej poparcie w pierwszym rzędzie tuż po jej utworzeniu. Niemiecki Zarząd ze swojej strony życzy tej Spółdzielni oszczędliwych i pomyślnych wyników.

Niewyczerpane zasoby Niemiec

Włochy ostrzegają Anglie

Według opinii włoskich, Anglia popełnia jeden z najkardynalniejszych błędów w swej historii, sądząc, że blokada akierowana przeciwko Niemcom będzie miała podobną skutki co w wojnie światowej. Koła włoskie wskazują przy tym na zupełnie nieudany eksperyment z sankcjami, którymi Anglia chciała zgnać Włochy w r. 1935-36, o który to manewr skończył się jedną z największych porażek politycznych Anglii w jej nowoczesnej historii.

Włochy znaia Niemcy narodowo-

wszystkim krajom neutralnym wrażliwe celowe nieład europejski. Wiara w pokonanie Niemiec podobnymi środkami — pisał referent Izby Izyszytowskiej Umberto Gaglianetti na łamach „Tribuny” — oznacza oddawanie się niemądrym iluzjom. Iluzję bowiem jest przypuszczenie, że bronią decydującą jest wprowadzić nieład, lecz demokratyczna broń wygłoszenia przeciwnika.

Ciekawe stwierdzenia pisma włoskiego

katolickiemu deklarację Chamberlaina, który wyraźnie oświadczył, że Anglia podpisała z Polską pakt wzajemnej pomocy w celu uchronienia tej ostatniej przed niemiecką agresją. Gdyby Rosja Sowiecka zajęła całą Polskę dowodzi „Regime Fascista” — wtedy Anglia pogodziłaby się z tym, jako z faktem dokonany. I to nazywa się pomocą! Jest jasnym, że Anglia chce wyciągnąć ze sprawy polskiej dla siebie korzyści, aby przeciwstawia Niemcom brzośki masłi i nat-

Bekanntmachung

Bez. Belieferung der Lebensmittelkarten in der Stadt Radomsko.

Die Bäcker, Fleischer und die Lebensmittelhändler in der Stadt Radomsko haben den Auftrag erhalten, die Belieferung der Lebensmittelkartenabschnitte genau so zu handhaben, wie dies im Reich erfolgt.

Hiernach dürfen die Lebensmittelkarten nur mit dem für die Versorgungsperiode bestimmten Lebensmittel beliefert werden, eine Belieferung für zwei oder mehr Versorgungsperioden ist verboten!

Wer die zuständigen Lebensmittel nicht in der Versorgungsperiode abholt, stellt unter Beweis, dass er die Lebensmittel nicht benötigt. Nach Ablauf der Versorgungsperiode werden die nichteingelösten Lebensmittelkartenabschnitte ungültig, sie dürfen von den Versorgungsbetrieben nicht mehr beliefert werden. Die Einzelteile dieser Abschnitte bei den Bäckern, Fleischern und Lebensmittelhändlern bei Strafanzeige zur Pöbel gemacht werden.

Genau so, wie eine nachträgliche Belieferung untersagt ist, ist auch unter Strafandrohung eine Belieferung im Voraus untersagt worden.

Die Haushaltungswirte haben diese Anordnung in eigenen Interesse zu beachten.

Eine Übertragung der einzelnen Abschnitte der Lebensmittelkarten durch Dritte ist auf die nächste Versorgungsperiode ist ebenfalls untersagt worden.

Radomsko, den 23. 10. 1940.

Der Kreishauptmann
Stadtverwaltung Radomsko.
in Vertretung:
NEBERT

Obwieszczenie

Dot. wydawania kart żywnościowych w mieście Radomsku.

Piekarze, rzeźnicy oraz właściciele sklepów spożywczych w mieście Radomsku otrzymali polecenie aby wszelkie zapotrzebowania produktów żywnościowych na odcinki żywnościowe, załatwiali w podobny sposób jak to się odbywa w Rzeży.

Wobec tego produkty żywnościowe na karty żywnościowe mogą być wydawane tylko na jeden okres zaopatrzenia. Zaopatrzenie produktami na dwa lub więcej okresów jest niedozwolone.

Kto nie odbierze w okresie wyznaczonym swoich produktów, daje tym samym dowód, że produktów żywnościowych nie potrzebuje. Po upływie przeznaczonego okresu niewykupione karty żywnościowe stają się nieważne, a sklepy żywnościowe nie będą już na nie zaopatrywać ludność w produkty.

Piekarze, rzeźnicy oraz właściciele sklepów żywnościowych otrzymali zakaz pod groźbą kary, aby zarządzenie to ściśle przestrzegali.

Tak samo, jak zakazane jest zaopatrywanie się produktami za czas ubiegły, tak niedozwolone jest zaopatrywanie się w produkty na czas przyszły. Zatem we własnym interesie winny rodziny ściśle przestrzegać powyższe zarządzenie.

Zastąpienie wzgl. przeniesienie odcinków kart żywnościowych przez bony zastępcze na okres następny jest również wzbronione.

Radomsko, dn. 25 października 1940 r.

Der Kreishauptmann
Stadtverwaltung Radomsko
in Vertretung
NEBERT

AKCJA NA SZCZECIE MŁECZARNI W RADOMSKU / 27 lipca 1943
Czł. dowódca Władysław Mazurkiewicz „Zydom”.

AKCJA NA MOST KOLEJOWY NA BOBRACH (rynek Warta) / 15 sierpnia 1943
czł. dow.

AKCJA NA SZCZECIE ZAKŁADU W GÓLACH / 15 grudnia 1943
Czł. dow. Władysław Mazurkiewicz „Zydom”. Akcją dowodził Adolf Kowalski „Aim”.

AKCJA NA ZAKŁADNIE W BAKOWEJ GÓRZE / 4 marca 1944
Bramkarz Szary-Szczyciński „Rubinik” z oddziałem szpil odcina Niemców.

AKCJA NA WOLNIE NIEMIECKA WIE WSI KRZYŻY (gmina Masłowice) / 10 kwietnia 1944
Akcją dowodził „Rubinik” z oddziałem szpil.

AKCJA NA TARTAKU W RADOMSKU / 31 maja 1944
Zorganizowano szeregowe i szpilowe party w stromościelnym tartaku „Ruszczyka” (akcją kierował dowódca plutonu PPS Czesław Szewc „Czorny”) oraz w tartaku przy ul. Karłowicza (dowodzący Bramkarz Szary-Szczyciński „Rubinik”).

Placowy budynki fabryki Thomas-Mannes

Przebieg szpilowej grupy w Radomsku W. Szewcowa i jego zastępcy J. Władysław Mazurkiewicz w akcji terrorystycznej 25 maja 1943

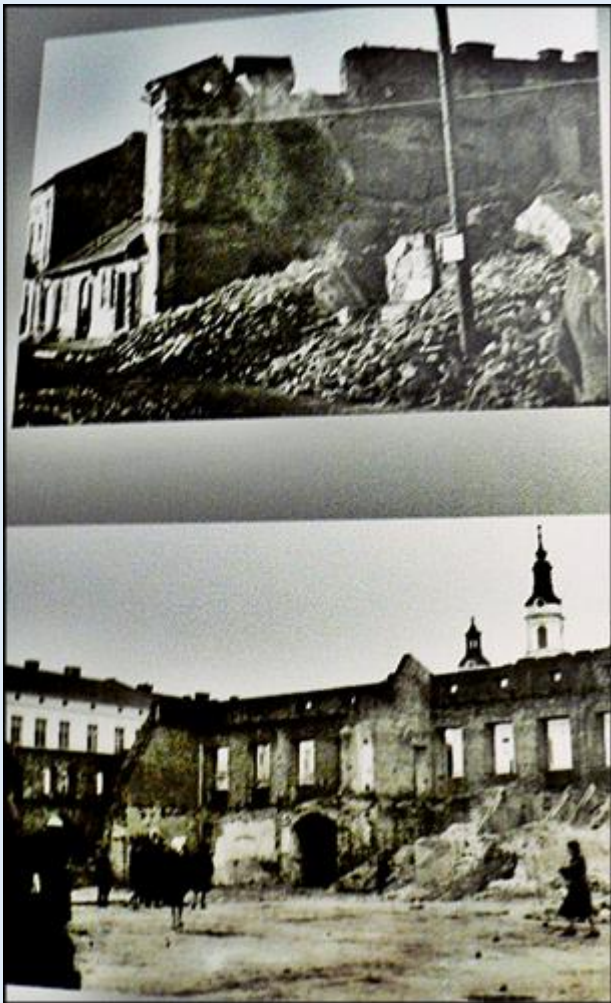
Wili Berger

Johann Wagner

Budynek ratusza (obecnie siedziba Muzeum), w którym podczas okupacji mieściły się: zarząd miasta, komisariat policji, areszt miejski, urząd zatrudnienia i biuro werbunkowe.

Radomszczańska siedziba NSDAP przy ulicy Kościuszki / Deutschestraße. W skład NSDAP (faszystowskiej Narodowosocjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników) wchodziły m.in. organizacje paramilitarne: Sturmabteilung (SA), Schutzstaffel (SS), Narodowosocjalistyczny Korpus Motorowy (NSKK), kobieca Nationalsozialistische Frauenschaft (NSF), młodzieżówka Hitlerjugend i studencka Nationalsozialistischer Deutscher Studentenbund (NSDStB).

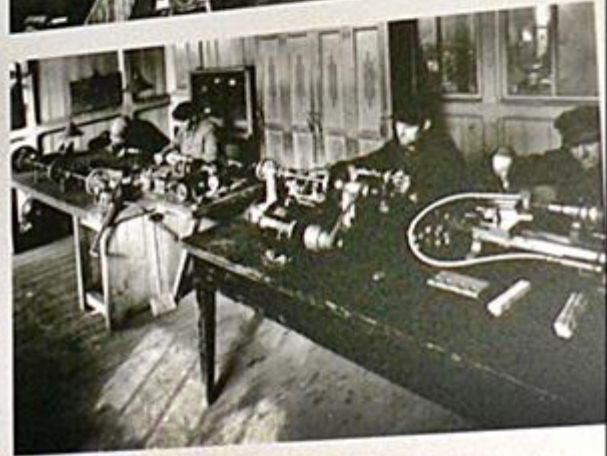
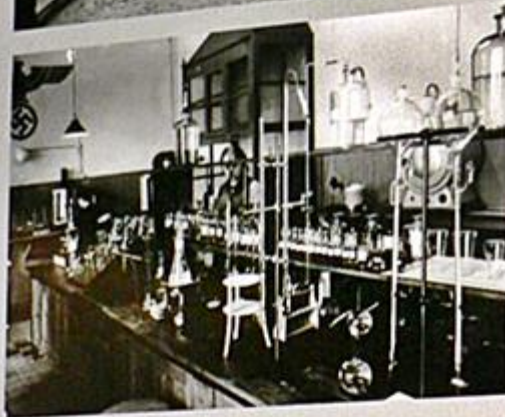
Wnętrze radomszczańskiej siedziby NSDAP

OKUPACYJNA RZECZYWISĆ

Niemcy skonfiskowali lub przejęli pod swój zarząd fabryki w Radomsku i nastawili produkcję na potrzeby wojska.

Metalurgia, która weszła w skład koncernu zbrojeniowego Hermann Göring Werke GmbH Krakau, produkowała drut kolczasty i telegraficzny, śruby, nity, liny holownicze, beczki na benzynę, łopatkki saperskie, elementy wyposażenia łodzi podwodnych (wydział mechaniczny). Przeprowadzano również remonty taboru kołowego.

Fabryka Thonet Mundus na zlecenie NSDAP produkowała: drewniane części do karabinów, sanie i wozy wojskowe, nosze, narty, itp.

METALURGIA WERKE

Geritzen - dyrektor fabryki z niemiecką delegacją wojskową / 194

MIEJSCA ZBRODNI HITLEROWSKICH POPEŁNIONYCH NA LUDNOŚCI RADOMSKA I OKOLIC

DZIEDZIA / 17 LIPCA 1943

Polscy egzekucja niemieckiego gestapo (komendanta W. Bergera i jego zastępcy J. Wagnera).
Policzono 10 Polaków, którzy przez przypadek znaleźli się w więzieniu w Radomsku.
Przebiegiem było zatrzymanie waldenskiego w niemieckiej izolei Teodorów; faktycznie został on zastrzelony po pijanym
przez niego waldenskiego. Aby zastraszyć i zmusić do posłuszeństwa społeczeństwo polskie, spędzono pracowników
współpracujących z niemieckimi ludźmi Dżemina i okolicznych wsi. W czasie przewozu skazanych do Dżemina Niemcy
wpadli na pomysł, aby w zamian za uwolnienie rolę kłosa pełnił jeden ze skazanych. Zgłosił się Marek Zieliński.
Zmarł tego dnia do skazanych przypadkowo zatrzymanego 11-letniego chłopca.
Egzekucja wykonana na placu przed ruiną OSP w Dżeminie. Śladem osób powieszono na szubienicy, pozostałych
na głępiach szkielety. Przechodzący egzekucji fotografowali ze strachu domu, stojącego po przeciwnej stronie placu,
dawaj polny telefon.

Przebiegiem: Jan Nowak, Roman Szank, Wacław Wodan, Faustyn Kozak, Roman Łosinowski, Feliks Przybyła, Marian Wierzyński,
Władysław Bodanin, Stanisław Przybyła, Lucjan Smarzyński

FOLMANKI / 16 GRUDNIA 1943

Egzekucja 20 więźniów przetrzymanych z Człuchowy w odwecie za zabicie, słynącego ze szczególnej niemiłości do Polaków,
komendanta więziennego w Górze - Georga Schwannera („Mówiono o nim, że jeżeli którego dnia nie zabił człowieka - to chociaż
po lub była miał nadzieję”).

Przebiegiem: Władysław Bartnik, Bronisław Białek, Stefan Białek, Władysław Błaszczak, Feliks Bocianowski, Jan Czabek, Stefan Fikler,
Tadeusz Górecki, Wacław Łąkowski, Karol Kamas, Stanisław Konepka, Stanisław Korol, Czesław Krogulski, Stanisław Miłan,
Adam Miller, Wacław Pawlik, Władysław Pawlik, Henryk Popęcha, Roman Zieliński, Szymon Zieliński

JOPPEC / 3 MAJ I 23 CZERWCA 1944

3 maja więźniów niemieckich rozstrzelano na tzn. „Joppec” w Radomsku 10 osób (w tym 5 żołnierzy podziemnej organizacji
w niemieckim zamku jako „niebezpiecznych dla Rzeszy Niemieckiej”).

Przebiegiem: por. Zdzisław Modrzyński „Kor”, sierżant kawalerii Marek Modrzyński „Orzeł”, plut. piechoty Andrzej Talar „Grom”,
Przebiegiem: Marek „Orzeł”, sz. strażnik Marian Bukowski „Orzeł”, Roman Komorowski, Zdzisław Kubicki, Marek Mianin,
1 Polak, Henryk Ryman

23 czerwca wydział Sądu Dowodzącego Komendanta Policji Bezpieczeństwa i SD w Dystrykcie Radomskim, rozstrzelano 25 osób:
Wacław Czerwik, Przebiegiem: Cytynski, Antoni Czarnowski, Miodun Dorot, Władysław Gachow, Jan Grybowski, Piotr Jabłoński,
Roman Kucowski, Edmund Krolowski, Roman Kubicki, Konstanty Marzec, Roman Mazur, Piotr Pionowski, Tadeusz Poczta,
Wacław Pytel, Mieczysław Pylowski, Kazimierz Rabin, Jan Rak, Antoni Schonek, Eugeniusz Szubowski, Władysław Urbański,
Antoni Wągrzynski, Marek Wójcicki, Marian Wozniak, Antoni Zięba

Najciemniej egzekucji był omenarz żydowski w Radomsku,
na którym w latach 1942-45 zmazało ponad 1500 osób (Żydów i Polaków).
Są to tylko niektóre najciemniej egzekucji.

Dr. Władysław Bartnik „Jan” - dawny więzień - egzekucja 1944
Komendant więziennych „Jan” - dawny więzień - egzekucja 1944

